

Olympijské hodnoty ve sportu a běžném životě

Zařazení do předmětu: Občanská výchova či Společenskovední základ pro 2. stupeň ZŠ nebo příslušné ročníky víceletých gymnázií

Kontext k hodině

Výjimečnost, respekt a přátelství jsou tři základní hodnoty olympismu, které jsou středobodem olympijských her a Olympiády dětí a mládeže. Na jejich základě vypracoval Mezinárodní olympijský výbor pět témat olympijské výchovy, kterými chce zpřístupnit olympijské hodnoty dětem a mladým lidem a pozitivně ovlivňovat jejich chování. Tyto hodnoty děti jednoduše pochopí v kontextu sportu, příběhů sportovců a osvojí si je i do běžného života. Český olympijský výbor věří, že tyto hodnoty mohou dětem sloužit jako praktický kompas pro nejrůznější životní situace a obtížná rozhodnutí.



Témata olympijské výchovy

- Rovnováha těla, ducha a mysli, snaha vyniknout, fair play, respekt k druhým, radost z úsilí

Učební záměr (cíle):

- Děti se skrze videa a reálné příběhy sportovců dozvědí, co jednotlivé olympijské hodnoty znamenají a budou diskutovat, jestli se podle nich chovají.

Doporučené pomůcky

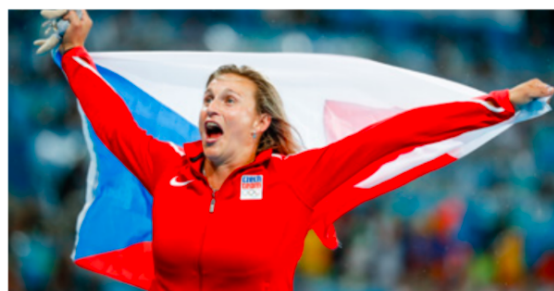
- Projektor/ laptop pro videa a obrázky, vytištěné materiály

Prostor

- Třída či jiná místnost, prostor pro práci ve skupinách

Výjimečnost

Výjimečností se rozumí snažit se nejlépe, jak jsme schopni, a to jak na hřišti, tak v pracovním životě. Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se, rozvíjet se a dosahovat zdravého propojení těla, vůle a mysli.



↑ Povzbud' se k úsilí – snaž se **vyniknout**

Respekt

Zahrnuje respekt k sobě a vlastnímu tělu, ostatním lidem a pravidlům, ke sportu a prostředí.



↑ Zachovej lidskou důstojnost – projevuj **respekt**

Přátelství

Přátelství je základem olympijského hnutí. Povzbuzuje nás k nahlížení na sport jako na prostředek ke společnému porozumění mezi jednotlivci a mezi lidmi na celém světě.



↑ Rozvíjej harmonii – oslavuj **přátelství**

Obsah hodiny

6. – 7. třída

Které chování je správné? Úvod (10min)

- Stručné vysvětlení, o čem bude dnešní hodina a hned rozehřívací aktivita na olympijské hodnoty, resp. správné či špatné chování ve sportu.
- Učitel postupně ukazuje [fotografie ze sportu](#) a děti si stoupají na levou či pravou stranu třídy (vlevo – dobrý pocit, vpravo – špatný pocit) nebo zvedají červenou/ zelenou pastelku. Po každém obrázku bude učitel pokládat otázky, proč mají děti dobrý nebo špatný pocit (pojmenovávání situací).

Video olympijské hodnoty (5min)

- Učitel stručně shrne, že na fotkách žáci viděli příklady špatného, ale i dobrého chování ve smyslu olympijských hodnot. Vědí žáci, co znamená slovo hodnoty?
- Pro přehled olympijských hodnot nyní učitel pustí žákům [video „Olympijské hodnoty“](#). Poprosí je, aby si na papír zaznamenali hodnoty, o kterých se ve videu hovoří.

Příběh „Nebezpečí na vlnách“ (15min)

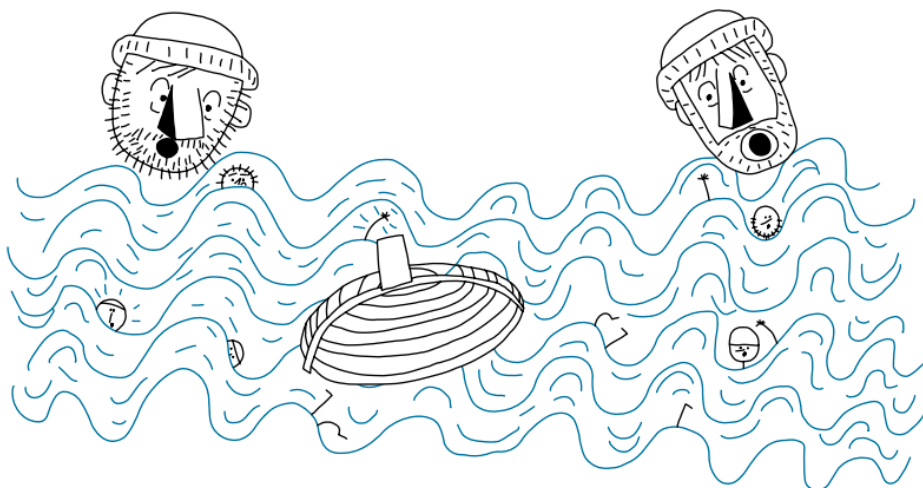
- Učitel žákům rozdá vytištěný příběh „[Nebezpečí na vlnách](#)“ a požádá je o přečtení a napsání jedné věty ke žlutě a červeně označeným větám v příběhu. Co žáky u přečtení těchto vět napadlo?

Diskuze (15min)

- Učitel si sedne s dětmi do kroužku a společně si hodinu zhodnotí. Nejprve příběh – co žáky u zbarvených vět napadlo? A zachovali by se stejně jako Stig a Lars? Poté proběhne zhodnocení celé hodiny. Co jste se dnes dozvěděli? Co je pro vás důležité ve sportu? Chováte se dle těchto hodnot i doma, ve škole nebo když jste s kamarády? Stalo se vám někdy, že se k vám někdo takto hezky nechoval? Jak se podobná situace může vyřešit?

Materiály k této hodině jsou nahrané na webových stránkách olympijskytym.cz/olympijska-vychova.

Další inspiraci pro výuku Olympijských hodnot naleznete v Manuálu „[Základy výchovy k olympijským hodnotám](#)“ v kapitole 4 a v brožuře „[Olympijské hodnoty a Fair play](#)“, které jsou k dispozici na webových stránkách Olympijské výchovy.



Obsah hodiny

8. – 9. třída

Úvod – co to jsou olympijské hodnoty? (10min)

- Stručné vysvětlení, o čem bude dnešní hodina a na úvod video „Olympijské hodnoty“.
- Učitel poprosí žáky, aby si během videa na papír zaznamenali celkem tři hodnoty z videa: **přátelství, výjimečnost a respekt**.
- Následně je poprosí, aby si ke každé hodnotě zkusili napsat svoji definici, jak danou hodnotu chápou. Vybrané definice se poté nahlas přečtou.

Příběh Věry Čáslavské (25min)

- Učitel žákům rozdá vytištěný pracovní list „Věra Čáslavská“ a požádá je o přečtení.
- Po přečtení příběhu učitel žákům pustí dvě krátká videa s Věrou Čáslavskou pro dokreslení příběhu:
 - „Věra Čáslavská – národní hrdinka - OH 1968“ (Olympic Channel) – 3:12
 - „Tichý protest Věry Čáslavské“ (Paměť národa) – 1:31
 - Alternativně může využít části videa „Triumf v Mexiku: Věra Čáslavská“ (ČT EDU) – 17:17
- Po shlédnutí videí žáci dostanou čas na vyplnění tří otázek pod příběhem VČ.

Diskuze (15min)

- Učitel si sedne s dětmi do kroužku a společně si hodinu zhodnotí. Nejprve příběh Věry Čáslavské – co žáci odpověděli u otázek pod textem? Rozumí všichni historickému kontextu? Učitel případně dovysvětlí. Poté proběhne zhodnocení celé hodiny. Co jste se dnes dozvěděli? Co je pro vás důležité ve sportu, ale i v běžném životě? Jaké hodnoty jsou pro vás důležité?

Materiály k této hodině jsou nahrané na webových stránkách olympijskytym.cz/olympijska-vychova.

Další inspiraci pro výuku Olympijských hodnot naleznete v Manuálu „[Základy výchovy k olympijským hodnotám](#)“ v kapitole 4 a v brožuře „[Olympijské hodnoty a Fair play](#)“, které jsou k dispozici na webových stránkách Olympijské výchovy.

